

BARCELONA 31 DE MAIG DE 1891.

URGEIX LO REMEY

Quan vegerem que una de las Constitucions presentadas al Reverents Pares del últim Sínode Diocessá, versava sobre 'ls abusos y corruptelas que lentament s' han anat introduhínt en las iglesias de esta capital, y en ella se recomanava als Párrocos y Directors procurassen traure tot efecte y ayre teatral de las funciones religiosas, concebirem la esperança de veure iniciada prompte una reforma que la pietat y 'l bon gust ensembs reclaman.

Mes ay! que tota la nostra confiança s' es frustrada, al veure coutinuar las cosas com marxavan y ab síntomas de empitjorament, si hem de jutjar per lo que s' ha presenciat en alguns temples d' esta ciutat, en las funciones de conclusió del Mes de Maria. No hem de ocultar la nostra profunda pena, y 'ns creyem obligats á dir ab tota franquesa lo que pensam. Respectam totas las bonas intencions: creyem que 'ls promotores y organisadors de certas funcions aparatosas, hi portan un bon fi, ó al menos no li portan dolent; pero 'ls resultats son tristes. Anam caminant, seguint aqueix camí de la moda extrangerisada, á una especie de *flamenquisme* devot. Perdónissens la frase; pero desgraciadament es exacta.

Aquell Mes de Maria antich, devot, senzill, tendrament senzill, popular y cast com las flors que ab parsimonia correcta se posavan al altar de la Verge, ja no existeix; y si algun devot lo busca, ha de trobarlo á Sant Felip Neri que es casi l' últim refugi que li queda en Barcelona á la pietat genuinament catalana.

Ara 's fa 'l reclam per certas festas del mes de Maig, com per las festas profanas; en la trona no hi pujan aquells predicadors que s' havian sentit, per exemple, á Santa Maria del Mar (la primera iglesia de Espanya en que 's feu lo Mes de las flors) que explicavan ab senzillesa algun punt de moral ó alguna de las prerrogativas de la Mare de Deu; sino que ja es menester fer venir predicadors de fora (de Madrid si pot ser), que tracten de las qüestions socials *por todo lo alto*, donant cursos d'economia política ó de dret constituyent, si 'ls ve á la mà, porque avuy tots los acabats en *isme* son un tema molt socorregut per certs oradors sagrats.

Pero lo que mes dol causa á las personas que voldrian veure en lo temple la severitat propia de la nostra liturgia y la forma mes adeqüada á la verdadera y sólida devoció, es aqueix *crescendo* de aparato teatral que cada any, en certas diades, converteix los presbiteris de algunas iglesias en *parterres*, com un saló

de la gran societat en dia de ball ó de casori, ab la llum Drumont projectantse sobre la imatge de la Verge com si fos una escena d'òpera, dexant esblaymada y com esporuguida la litúrgica llum dels ciris, y donant al tot un caràcter de apoteosis final de qualsevol espectacle d' un teatro d' istiu. Agreguehi á tot açó uns cants impropis, de ritme afeminat y mundá, composts sobre una d'exas lletras en mal castellá que respira mes sensualitat que devoció (1) y per final un passeig de besamans per unes escaletas en las quals desfilan y s' exhibexen tota mena de *toilettes*, ab un ayre que desdiu completament d' un acte religiós.

Y no forcém la nota, perque tal vegada exirian de nostra ploma frases massa impregnadas de amargura, puix ab totas exas cosas se va desvirtuant lo nostre caràcter, la pietat sólida se va perdent y 's fomenta una especie de sensualisme devot que s' aparta molt dels fins que 's proposa la Santa Iglesia, quan dona als sentits la seva part en la obra de la nostra edificació espiritual.

Pero sens forçar la nota, podem parlar clar, perque la Santa Sede ha senyalat clarament la norma á que deuen ajustarse las formas exteriors del culto catòlic, y no fa pas molt temps que la Sagrada Congregació de Ritos ha dat reglas ben terminants sobre l' empleo de certs elements decoratius dintre de las iglesias.

Y no será inoportú recordar aqui, que no fa gayre que los periódichs catòlichs de major circulació de Fransa, com l' *Univers* y l' *Monde*, ab la iniciativa d' alguns Prelats, han obert una forta campanya contra las formas teatrals de las funcions religiosas, atribuhint al abús de las matexas, la falta de solidés en las pràcticas piadosas.

Ab la idea de eridar gent á la iglesia per medi de audicions musicals y altres recursos purament exteriors, no 's logra mes que destorbar als que verament van á la iglesia á en-

comanarse á Deu, y habituar á la majoria á una especie de frivolidat devota que no ajuda per res á l' ànima, ni li dona 'l vigor necessari per seguir la via de la salvació que serà sempre aspra y estreta.

Pensemhi seriament tots y no volguém que en la iglesia se verifiqui 'l divorci manifest entre las prácticas de devoció y las condicions del nostre poble, que sempre ha sigut amich de lo formal y de lo sobri, com ho ha deixat escrit y consignat fins en las severas línies de la nostra arquitectura religiosa; puix á Catalunya fins lo barroquisme se contingé y no s' entregá als deliris escultòrichs que 's veuen en los temples de Castella y de Andalusia.

«Que Catalunya sia Catalana» com deya molt be lo Arquebisbe Vilamitjana; y com avuy Barcelona te mes influencia que may sobre 'l Principat, procurem que l' esperit religiós y las formas externas de aqueix esperit porten sempre la bona marca del caràcter catalá que avuy, desgraciadament, se troba moltes vegadas foraster á casa seva.

JAUME COLLELL, PBRE.

LA GLORIOSA BANDERA DEL SANT CHRIST D' IGUALADA

Igualada y Sampedor son las úniques poblacions que han celebrat constantment, desde 1809, lo aniversari de la famosa batalla del Bruch.

Per la solemne processó que tingué lloch lo dia 18 del present mes de Maig, segon dia de *Pasqua granada*, que á l' any 1808 s' escaygué á 6 de Juny, l' Ajuntament d' Igualada oferí al Cos de Sometents d' aquell partit, la gloriosa Bandera que l' any passat confià Sa Magestat la Reyna Regent al Excm. Sr. Capità General de Catalunya, quan la *Muy Leal y Denodada ciutat del Noya*, celebrá lo tercer Centenari del Sant Christ.

A la deferència y consideració que ha tingut enguany l' Ajuntament igualadí, ha correspost lo Excm. Senyor General don Gregori Valencia, Comandant de tots los Sometents de Catalunya, ab la següent comunicació que publica lo darrer número del *Butlleti Oficial* de tan honorable Institut.

«Cap cosa podía ser tan agradosa á aquesta Subinspecció com la honra per eix Ilustre Ajuntament dispensada al Cos de Sometents del partit d' Igualada, fentli ofrena de la bandera del Sant Christ en la processó ab que 's commemora cada any la gloriosa batalla del Bruch; bandera invicta á l' ombrá de la qual los intrépits Sometents saberán derrotar exèrcits que 's consideravan invencibles, puix havian seguit en triomf

(1) No fa molt ha arribat á las nostres mans un llibret petit que conté una col·lecció de cançons castellanes pera 'l Mes de Maria, que som de parer s' hauria de prohibir.

la Europa, dominat l' Egipte, feta l' assombrosa campanya d' Italia y lliurat batallas com las de Austerlitz y de Marengo, venint á la fi á estrellarse davant d' un grapat de forcuts catalans, pochs en nombre, mes gegants pel valor ab que saberen defensar la seva fe y la seva patria amenaçadas. Mes, encara que en aquesta batalla del Bruch intervingueren molt principalment los fills d' eixa noble ciutat, no per axó han de considerar aquesta bandera exclusivament seva; la bandera del Sant Christ d' Igualada es dels Sometents de Catalunya... que veulen escrit en quis-cún de sos plechs lo nom d' un héroe y l' recort d' una hassanya gegantina.

Y puix que de la gloriosa bandera del Sant Christ d' Igualada hem fet esment, á continuació traduhim un article que á ella dedicá en l' Abril del any passat lo mateix *Butlleti Oficial* del Cos de Sometents. Creyém que l' veurán ab gust nostres lectors. Diu axis:

«La històrica bandera que tanta anomenada doná als igualadins en la primera jornada del Bruch, lo dia 6 de Juny de 1808, es de satí morat fosch, guarnida ab senzill sarrell d' or, acusa la forma de la *Bandera capitana* y té aproximadament dos metres de llarg per un y mitj en sa major amplaria. Pintada sobre tafetá, mostra al centre la veneranda Imatge, sense cap lema ni inscripció. La barra, que es de fusta blanca barnizada de negre, remata ab una llansa de ferro y mideix en conjunt uns tres metres. D' ella penjan dos jochs de cordons ab borla, tot del mateix color morat; los uns de un metre per enllàs y adorno en la part superior, y los per sostenir, de uns quatre metres y mitj cada un.

Aquesta bandera fou construïda en 1798, ab motiu de pregaries públicas, haventse encarregat de confecionarla lo sastre Pau Borrás y lo passamaner Ramon Perramon, costant total 35 lliuras catalanas, 13 sous y 7 diners, equivalents á 95 pessetas 14 céntims.

Sabut es que antigament, sens especial privilegi del Monarca, no podian los pobles, al sortir armats en sometent, portar bandera, y com de aytal privilegi havían disfruat los igualadins desde 1397, per concessió del Rey D. Martí, heus' aquí perque ja reunits á la plassa los qui tenian arma propia, y repartidas en la Casa del Comú axis las que havían dut de Vilafranca com las compradas als armers de la vila, mentres al toc de sometent y als crits de *via forá* se suplia la escasseditat de balas ab las cabotas de claus de ferradura, y se amanían bagatges y queviures, y compairexian nous combatents, empunyant destrals y dagas ó instruments de llur ofici; lo entusiasme dels igualadins y la antiga costum de portar bandera, los mogueren á demanar á bells crits la del Sant Christ, abans de marxar al Bruch.

Així ho cantava alashoras la musa popular, dirigintse á la veneranda Imatge:

Armats de fé verdadera
los occurr á la memòria,
que per lograr la victòria
portassen vostra bandera...

Y en altre cant popular de la comarca del Bruch:

Ja'n baixava l' sometent
de la vila de Igualada
ab lo Sant Christ arbolat
que es general de l'armada

La gloriosa insignia fou durant la lluya perduda y recobrada pels valerosos sometents, y trencada la barra en son terc inferior, varen enganxarla després per medi de dues anellas de ferro de un centímetre y mitj de ample, separadas entre si per una distància de set. També apareix rompuda en gran part la punta de la llansa, y ab dos forats de bala y alguns tallis la bandera.

Los invasors perderen aquell dia multitut d' homens, trenta y tants cavalls y un dels dos canons que portaven, y si be la gloria de aquell primer triomf alcansat en Espanya contra las tropas de Napoleon, pertany per igual á tots los sometents que acudiren al Bruch; la circumstància de haverse fet ara públich per deu testimonis oculars que en 1810 ho juraren solemnement, que del canó se n' havia apoderat don Antoni Franch, del sometent de Igualada, y que á exa població, segons dos oficis de la Junta de Lleyda, foren duyts los cavalls presos al francés, ha contribuït en exos días á dar major celebritat á la gloriosa bandera que, abrigant amorosament lo llit de mort dels igualadins que la defensaren, los hi correspongué més tard acompañantlos al sepulcre, puix á Igualada, segons se leyeix en una carta de un de sos Arxiprestes, quan moria algun individuo dels que havíen format part del sometent del Bruch, cobrian llur caixa mortuoria, en lo curs del enterro, ab la bandera del Sant Christ.

Per que serveca d' estudi y coneixement de que tan heròica empresa fou realisada pels pobles, no tant sino ab lo propi esfors, nòtense per exemple, que lo Ajuntament de Igualada comprá durant los días 5 y 6 de Juny, 91 escopetas que foren repartidas en la Casa del Comú als homens que marxaren á Sometent, é invertí ademés 38 lliuras 15 sous (103 ptas. 33 cént.) en comprar 349 lliuras de pá y demés provisions per sostenerlo.

Conclourém manifestant nostra creença de que si tornassen á repetir-se fets com los que esdevinguieren á principis del segle, altra volta los heróichs sometents lluytarían en la mateixa forma per la independència de sa patria, y sens fer esment de la superior organiació del enemic, tornarien á escriurer's oficis com lo que lo Ajuntament de Igualada, en llur afany de reunir pera l' Sometent lo major nombre de armas possible, dirigia al governador de Vilafranca:

Lo poble'ns ha demanat y'ns ha forçat á darli medis de defensa, y sabedor de que aquest Ajuntament no te armas per repartils'hi, diu que á Vilafranca en sobran pera prestálsen'hi...

Nostre poble demana armas, persuadit de que sens elles serà infelís; y tenian rahó aquells valents, perque val més morir ab glòria, que gemigar sota l' pes de una nació extrangera...

Pera allunyar de la nostra terra aytal perill, los més fervents catalanistes van á Igualada, adoran la sagrada Imatge del Sant Christ y fan reverència á la gloriosa Bandera. Darrerament, lo dia 15 ho feu lo

Excm. Sr. Dr. Català, qui, trobantse ab motiu de la pastoral visita en una de las últimas parroquias del bisbat de Barcelona, passà á Igualada pera satisfer los vius sentiments de pietat y d' amor á Catalunya que l' animan.

També lo princep de nostres poetas, l' inmortal Verdaguer, mogut pels mateixos sentiments exclamava dirigintse á la ciutat del Noya:

Estimala de cor, noble Igualada,
la Imatge de Jesús crucificat;
adóral á sos peus agenollada
al que 'ls céls y la terra han adorat.
Arbora eixa Bandera immaculada
sobre 'ls turons del Bruch y Montserrat
y ab l' esperit de nostra patria amada
digasli així á la pobre humanitat:
"Miral: es ton espós, esposa ingrata,
mes què la creu ta ingratitud lo mata.
Oh! pósal per sagell sobre ton front:
fes de son cor, que enamorat te crida,
cor de ton cor y vida de ta vida,
que Jesucrist es l' ànima del mon."

Y ara, LA VEU DE CATALUNYA, termina aquest senzill homenatge, repetint la sentidíssima oració que l' inspirat poeta Reventós envia l' any passat al Sant Christ d' Igualada; dientli:

Pare y Senyor Omnipotent! Dignáuvos
oir clement la filial pregaria,
que exist del cor vessa amorós lo llabi,
en l' ara de la pátria.

Al mitx brillau de Catalunya morta,
glorificat per divinals miracles;
tot adorant al vostre Cor vos prego...
Ressuscitau al Llatzer!

Tal com al Bruch vostra Bandera estesa,
bíblica forsa als sometents donava,
als macabeus encoratjau que lluytan,
ab l' enemic á casa.

La fé guardáuus que en lo cor nos queda!
L' amor creixéuus per la terra mare!
la fé y l' amor sempre han estat pe 'ls pobles,
veres fonts de miracles.

Pare y Senyor Omnipotent! [Aydáuus!]
La nit s' extén sobre la nostra rassa...
Vulláho sols y en lo concert dels pobles,
la pátria serà salva!

FLORS BOSCANES Á MARÍA ⁽¹⁾

ROSA BOSCARA

De petita, petiteta
ja sabia jo qui sou,
sabia que us agradava
ser voltadeta de flors:
prou que la mare m' ho deya

(1) Alguns de nostres lectors, ab la firma y mes encara ab l' ayre de la poesia que avui insertam, ja conixerán que es de una jóveneta monja de Pedralbes que en lo sigle portava l' nom de Merceneta Anizu.

Molt nos plau que en la soledat del claustre no hage arreconat sa lira ben catalana, ans al contrari, la fasse sonar ab mes enciseres melodies, per edificació dels que vivim en mitj del trángol del mon y per enaltiment de la nostra llengua que fins dels monestirs y convents hi ha qui voldria desterraria.

(N. de la R.)

tot fentme'n cullir pel bosch;
ara 'm sá resá 'l Rosari
qu' encara 'l trobeu més dols,
al estiu vora la porta,
al hivern vora del foch.

També tinch una corona
que m' ha penjadeta al coll:
si la volguesseu preneula,
més la que us duch es mellor;
per cantar Ave-Marias
al angels los fará goig;
jo matexa l' he texida
lligant roses de pastor.

MARGARIDA BOSCARA

Com soch jardinereta
cullía moltes flors,
cullía les mes belles
per dárvosles á Vos.
Al marge n' he vist una
hermosa com un sol;
corrents llensi les altres
per vèurela d' apropi:
era la Margarida
que l' he cullit per Vos.
També soch jardinera
del gran jardi del mon,
jardí de moltes fulles,
jardí de moltes flors,
mes jo les llenso totes
si us puch cullir á Vos.

GINESTA

Per Corpus está de festa
la Ginesta,
s' obre per veure 'l passar;
Per Vos, d' aquell Sol Aurora,
molt més d' hora
ans del Juny ja s' ha badat.

VIOLA

Tan amagada que no la veya,
per poch se queda sense venir;
que fora Vostra jo prou li deya,
y ella cap baxa no més somreya;
sols per sa flayre s' ha fet sentir.

ROMANI

Lo romaní ab ses floretes
s' assembla á la Capitat,
la Caritat may s' acaba,
lo romaní sempre es blau;
quan acaba una florida
llavors torna á comensar.
Prou ho saben les abelles
que no 'l volen may deixar.

LLIGABOSCH

Jo no ho se dir, Maretà, que us estimo,
lo lliga-bosch vos ho dirá mellor,
ell s' enfila pe 'ls arbres y 'ls abrassa,
jo vull ben fort ser lligadeta ab Vos.

PERVINCA

Jo us somio sempre fosca
perque us mira 'l Sol inmens,
jo us somio sempre fosca
pero de mirar de cel;
per gó trio les floretes
que son de color blavenc;—
totes de Vos sempre parlan,
les blaves encara més;
pero quan veig la *pervinca*
sembia que Vos me mireu.

ROMAGUERA

Mirant al mon les punxes,
mirant al cel les flors;
jo vull també com elles
mirarvos sols á Vos.

EURA

A Montserrat y á Lourdes
tenim altars y flors,
hi creman sempre llànties,
ressónanhi cansons;
quan lo romeu s' entorna
no pot aturá 'ls plors,
déxahi per presentalla
d' or ó d' argent un cor.
La presentalla meva
el' acceptaréu ó nó?
es una branca d' eura,
son tots los nostres cors
Oh Verge, si podia
jo 'us els daría d' or.

FLOR D' ATMETLLER

La primera flor que 's bada,
la primera que conech,
jo pensí que era gebrada
y es la flor del atmetller;
ans que caygués l' he cullida
per darvos'en un ramell.
Si jo hagués de caure, Mare,
avans culliume pe 'l cel.

ROSELLA

¡Qué bonica es la rosella
tan vermella!
es l' estimada del blat;
jo com ella prou voldría
ser l' aymia
de Jesús Sagrementat.
Vos, Mareta, si volíau
li diríau
que sols Ell m' es estimat.

PASSIONERA

Lo dia del Dijous Sant
de bon matí l' he plantada
la flor de la Passió
que vostre cor endolava.

Ara som al mes de Maig,
ara son días de Pasqua,
mes ja us plau en mitx del goig
fer recort de la Creu Santa.

GESSAMI

Si 'l cel fos més avall, quin goig, jo abastaría
los llums que hi veig encendre cada nit,
y tots á vostres peus, Mareta, 'ls posaría
que 'us poguessen mirar á pler de fit á fit.

Mes sent tant alt, tan alt, que jo no hi arribava
plorava de tristor porque no 'us duya res,
eix gessami qu' he vist tan bell m' aconortava:
—no'n pots haver d' estels los de la volta blava?
donchs cullme, so la flor que m' hi retiro més.—

LLIRI BLAU

Les estrelles vos coronan
perque son les flors del cel,
les d' ací baix no hi arriban,
les de bosch encara menys.
Prou sé hont florexen los lliris,
mes sempre es clos lo verger;
demaní á la Jardinera
si m' en daría un pomet
á la Reyna de mos somnis
per servirli d' escambell.
—Los lliris—m' ha dit—que guardo
María no 'ls vol als peus,
María 'ls vol en sa falda
hont reposá tot un Deu;
tan sols los angels los cullen,
tan sols María los pren.—
Jo volíau un ram de lliris
per posar á vostres peus,
jo volíau un ram de lliris
y no l' he pogut haver.
Pe 'l bosch ara tot buscantne
sols he trobat eix ramell;
mes aquells que jo volia
eran més blanxs que la neu,
y eixos no, Mareta meva,
mes son tan blaus com lo cel.

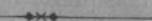
LA NADALA

Al bell cim de la serra l' he trobada,
si fou molt lluny no ho sé,
voltadeta de neu s' era badada,
mes jo no 'm so cansada
perque us he dut la flor del Naxement.

Si no l' hagués trobat encare hi fora
voltant, voltant afins que l' hagués vist;
per darvos gust quan se fa tart es d' hora,
y á Vos vos enamora
la flor que us fa recort d' aquella Nit.

SOR EULARIA.

Monestir de Pedralbes.

LA FILADORA D' OR

RONDALLA POPULAR SUECA

(TRADUCCIÓ DIRECTA DEL ALEMANY)

Una vegada era una vella que tenia una sola filla. La noya era bona y modesta, y en gran manera hermosa; més era tan gandula, que no volia treballar mai. Axó affligia molt á sa mare, qui probá á las bonas y á las malas de corregir lo defecte de sa filla. Més tot era en va. Alashoras, li va semblar que lo millor era fer pujar á la noya á la teulada pera que filés; axis tot lo mén sabría y veuria sa gandularia. Més ab tot y axó no lográ res; la xicota era una no-fa-res-bé com abans.

Un dia lo fill del rey va anar á cassar, y montat á cavall va passar per devant de la casa ahont vivia la vella ab la noya. Quan va veurer la hermosa filadora dalt de la teulada, va aturarse y preguntá que feya la noya allí dalt. La vella respongué: «Es á dalt de la teulada perqué tothom puga veurer la seva trassa. Ne té tanta, que pot filar or treballant ab fanch y palla llarga.» Eixa resposta sorprengué molt al princep, puix no va comprender que la vella 's burlava de la gandularia de sa filla. Per xo contestá l' princep: «Si es veritat lo que diheu, que la noya pot filar or ab fanch y palla, no ha de seurer més aquí dalt, sino que m' ha de seguir á la meva cort y ser la meva reyna.» La filla de la vella va tenir que baixar de la teulada, y se'n aná ab lo princep cap á la cort del rey. Allí la feren entrar en la cambra de las donzellás y li varen doná un cossi plé de fanch y un pilot de palla, per saber si de veras era tan trassuda com havia dit sa mare.

A la pobre xicota, axó no li va pas agradar gayre, perqué ella sabia molt bé que no podia filar cáñem y molt menos or. En la cambra de las donzellás se sentá, y tapantse la cara ab las mans plorá amargament. Mentre ella estava plorant, va obrir la porta y entrá un nano vell molt lleig y de fatxa extrafeta. Lo vell saludá amistosament y preguntá perqué estava la noya tan sola y trista. «Molta rahó tinch d' estarho, contestá ella, puix lo fill del rey m' ha manat que filés or ab fanch y palla, y si demá á punta de dia no ho he fet, me costará la vida.» Lo petit vell digué llavoras: «¡Hermosa noya! no ploris, que vull treure d' apuros. Aquí tens un parell de guants; si te 'ls posas podrás filar or. Però demá l' demati jo tornaré; si fins llavoras no has pogut endevinar com me dich, haurás de venir á casa meva y serás ma estimada.» Com la noya no trobava cap altre medi, va avenirse ab la condició que l' vell li posava. Tot seguit lo vell sortí de la cambra. Més la noya se sentá y filá, y á punta de dia havia ja filat tot lo fanch y tota la palla, sortintne l' or més hermos que ningú hagi pogut veurer.

Axó va produhir una gran alegría en tota la cort: lo fill del rey tenia una promesa que era tan trassuda y ademés tan hermosa! Més la noya no feya més que plorar, y com més horas passavan més plorava; perque ella pensava ab l' asquerós nano que vindrà á buscarla. A la tarda torná l' fill del rey de cassar y se'n aná á parlar ab sa estimada. Com la trobá tan trista, va

tractar de consolarla d' un modo ó altre y va dirli que li contaria una cosa molt divertida si ella 's posava de bon humor. La noya va demanar que li contés. Lo princep digué: «Quan anava pel bosch avuy, he vist una cosa molt estranya. He vist un nano que saltava al costat d' unes matas y cantava una cansó molt curiosa.» «¿Qué cantava?» preguntá la noya desitjosa de saberho, perque comprenia que l' princep havia trobat al nano. Lo princep respongué: «Cantava axó:

Avuy tinch de moldrer blat,
Més demá m' hauré casat.
La donzella seu y plora;
¡Men nom no 'l sabré cap hora!
Jo 'm dich Titteli Ture.
Jo 'm dich Titteli Ture.»

Al sentir axó, la noya va posarse molt alegre y demaná al princep que li tornés á explicar. Lo fill del rey torná á contarli la estranya cansó, y la noya 's fixá bé en lo nom del vell. Després parlá molt carinyosa ab son promés, y l' princep no sabia com alabar la bellesa y la inteligencia de sa jove promesa. Més ell s' admirava molt de que estés ara tan alegre, com també ni ell ni ningú podia endevinar per quin motiu estava primer tan trista.

Quan va ser fosch y la noya quedá sola en son cuarto, va obrir la porta y entrá lo lleig vell altra vegada. Tot seguit la noya s' aixecá y digué: «Aquí tens los guants, ¡Titteli Ture! ¡Titteli Ture!» Quan lo vell sentí son nom, va pendre una enrabiada, y se'n volá enlayre, emportantse ab ell tot lo sostre.

Més la noya quedá molt contenta y divertida. Va ficarse tot seguit al llit, dormint fins á la sortida del sol. L' endemá va casarse ab lo fill del rey, y may més va sentirse parlar d' En Titteli Ture.

CASSIMIR BRUGUÉS.

REVISTA ARTÍSTICA

MAIG.

Primera Exposició General de Bellas Arts.—Secció Espanyola.—Pintura.—Blanch y negre.—Escultura.—Arquitectura.—Arts reproductivas.

Seguint lo programa anunciad á nostres lectors en la Revista del mes passat, aném ha donarlos compte un xich á la menuda de las obras que mes nos han cridat l' atenció, y creyém superiors, entre las que omplán las salas y espays destinats á la secció epanyola. Sentí en bona fé no disposar de mes lloch per parlar ó citar sisquera las moltes obras que s' ho mereixen, pero lo públich y expositors ja 's farán càrrec de que la índole de nostre setmanari no permet omplirlo ab una relació minuciosa y detallada de las mateixas. Disimulin donchs las omissions voluntarias que farém, las involuntarias que pugám fer y la sequedad d' estil que agafarem per ser breus.

Avans de comensar y á fi d' enténdreus parlant de las pinturas, exposadas á la desbandada y tan sens orde ni concert, que hi ha obras d' un mateix autor á llevant y á ponent, á mitjorn y á tramontana, dividirém la secció en los següents grups. Pintura decorativa,

quadros històrichs, quadros religiosos, retratos, quadros de gènero, paisatges y marinas, aiguades y pastells.

Pintura decorativa.—Aquí no tenta gayre ab tot y oferir un camp vastíssim ahont l' artista pot esplayar sa fantasia lliure de moltas trabas y sense pors al convencionalisme. L' aqueronte de l' Hidalgo, es l' únic quadro de composició que val la pena perque es una nota sentida ab molta forsa. Després nos hem ficsat en las flors d' en Tolosa y d' en Martí, per ser las que fan mes ilussió y están millor agrupadas y las fruytas d' en Gessa, d' en Borrell y d' en Mirabent, frescas y succosas, las del primer sobretot, com si fossen acabadas de cullir. De *bodegones*, los mes notables son los d' en Checa y un d' en Casals, casi miniaturat y de las varias imitacions de tapisos las dels Srs. Xumetra y Codina Langlin.

Quadros històrichs.—Per sort n' hi ha pochs de grans y aquests si no son dolents, poch se 'n falta. Lo que ho es menos es lo d' en Benlliure, *Ultims moments de S. M. lo Rey D. Alfonso XII.* Los mes xichs valen mes. En Ramon Tusquets va pintarne cinch, anys enrera, inspirats en diferents passatges de la historia de Catalunya y are 'ls exposa. L' acreditam, axó sí uns mes que altres, puig hi te per exemple, lo d' en *Fivaller querellant á D. Ferrán I de Aragó*, que fa un efecte pobre y una mica axis de comparseria. Lo quadro de *lo Compte d' Urgell devant la gent de Ferrán d' Antequera*, es una tentativa del jove pintor senyor Tamburini que mereix un aplauso. Com obra de pintor, apart de algunas cruesas, està be. Com obra d' artista, no es prou inspirada. S' hi veu mes ciencia que ànima, mes trevall de cap que de cor, te mes valor plàstich que psicològich.

Quadros religiosos.—Encare que l' senyor Balsa de la Vega de *El Liberal* haja dit que las tendencias de nostres pintors son místicas, no hem trobat cap obra dintre del grupo que com a tal o com a nota s' ajusti en absolut al calificatiu. Los Sants y Santas y Verges abundan en la exposició, pero los mes notables claudican per un extrém o altre. En Serra ab lo *Sant Ignaci*, ha buscitat la veritat, pero ha exagerat la expressió del Sant gens sobre-natural y en Tamburini ab sa *Rosa Mística* y l' Alvarez ab la *Stella Matutina*, per massa ideals, han pintat fantasias completament profanas. Ab tot, las tres obras citadas, valen.

Dintre de la especialitat, lo sol quadro important de composició es *lo Jesús y ls noys*, del mateix Enrich Serra. Recordant los elogis que se n' havian fet, creyam que lo seu talent, admirat y aplaudit tantas vegadas, s' hi reflectaria en gran è hi hauria deixat petjada fonda, mes al veurer lo quadro hem trobat que hi havia deixat no mes que un rastre superficial.

Retratos.—Devant dels d' en Caba, qualsevol elogi es just. Dit senyor es un dels mestres que pinta encare ab tota conciencia. Ell domina lo mecanisme com ningú y axis logra efectes de vida, d' expressió y de calitat encisadors. Aquests efectes de vegadas no son prou espontanis, mes si al treballarlos ajermana lo càcul ab la inspiració, trau llavoras notes com lo retrato de la senyora de Bonsoms, que son, tècnicament, una es-

quisitat, un mirall de la veritat y un modelo de bon gust. A aquesta escola pero no tan perfeccionada, pertenexen los retratos que firman en Borrell, en Texidor y algun altre y a una escola no tant cuidadosa, menys formulista, que respón mes als primers impulsos que sent devant lo natural un retrato de l' Emili Sala, altre d' en Llimona, altre d' en Galofre Oller, altre d' en Marqués, altre d' en Llobera y uns de petits pero també impressions directes é inmediatas d' en Lluís Giménez y d' en Ferrer y Miró.

Quadros de Gènero.—Forman part d' aquest grup un número d' obras que fa fredat; tant que nos veyem apurats per remarcar las millors ab tot hi donarhi una classificació ab aixamples. Axis dirém: autors que seguexen la corrent moderna, la corrent naturalista, sense ressabis académichs de cap mena, fent us d' una factura y d' un sentiment propi y caracterisat; en Cabrera en lo seu quadro *Orfans*, en Baixeras en *Recort y Pastor del Pirineu* en Llimona (Joan) en *Cristo vens*; en Garcia Ramos en *Fou un artista*; en Mas y Fontdevila en *Repòs*; en Rivera en *Epilech*; en Mariano Vayreda en *Quietut* y en Barrau en *Tardor*. Aquestas obras inspirades en lo que vivim y veyem, donan representació á la pintura actual, com altras obras n' han donat á èpocas passadas, y com elles convidan á pensar, emocionan, perquè hi sura un pensament, hi batega ab forsa una intenció.

En aquest gènero citarém també una sèrie d' estudis importants, en ple ayre, en interiors, tipos, esboços y notas que acusan observació y estudi y una percepció més ó menys justa del natural.

Dels primers, recordém *Los fangadors* y demés quadros d' en Joan Pinós, jove qu' està encarrilat per enfilarse molt amunt, *Dos braus*, d' en Barrau; *Plein air*, d' en Casas; *¿Qué ha passat?*, d' en Pellicer; *Conductor de indiots*, d' en Villegas (Joseph); alguns dels quadros d' assumptu militar d' en Cusachs; *Després del treball*, d' en Brull; y *Pati de las Escaldas, Cementiri de Hix y Laboratori de la Galette*, d' en Russinyol.

Dels segons, *Obrador de tapisos*, d' en Miralles; *Dauradoras y Puresa*, d' en Cusi; *La taberna*, d' en Graner; *Tintoreria*, d' en Llorens y Riu; *Lectura*, d' en Llimona; *Mariñers*, d' en Nubiola; y superior a tots aquets, *En lo Chor*, d' en Cabrera.

Dels tipos, algun del citat Graner; *Estudi*, d' en Robert y Suris; *Lo meu modelo*, d' en Trias; y *Estudi del natural*, d' en Bauzá; y de las notas, impresions ó boquets, una colla, de la que son cap los d' en Zuloaga, Lorenzale y un d' en Pagés y Ortiz, y cap major, varius estudis de Moreria d' en Bilbao, apuntats ab una forsa de llum y de color enlluernadora.

Afilats á una especie d' escola evolucionista que sent la color ab netetat, dibuixa ab cuidado pero no sorpren la veritat allá ahont se troba, sino que la fabrica á sa manera dintre de l' estudi hi ha varios autors. Entre ells en Francisco Masriera es dels més iniciats. Los seus quadros y especialment *Resignació* y *Esperanza*, y *En presencia del Senyor*, que lluhexen una factura acicalada, fan efecte. També l' fan los d' en Giménez Aranda, *Lectura d' una poesia satírica* y *Qui enganyará á qui?* y l' d' en Gusi. *Devoció* de factura més granada, pero es un efecte optich completament.

Cap d' aquests quadros commou, com tampoch com mouhen *L'anell de nuvia*, d' en Serra, y *L'Argelina*, d' en Tusquets, petites variants del mateix estil. Si vos interessan pel color, ó per la qualitat de la matèria morta, ó per la fantasia de la composició, ó per la pulcritud de les pincellades, serà tot quant. Com los assumptos son convencionals, las figures massa posades, las expressions calculadas y los efectes casi tots rebuscats, son obras que viuen artificiosament y no penetran més enllà de la retina.

D' altres n' hi ha en aquet grup que ab prou feynas hi arriban. Las tals son fillas d' una especie d' escola estacionaria que produueix avuy lo que produuia ayer, y segurament produuirà demà. Quadros molt detallats, que representan una feynada, molt retoc y molta paciencia. Los millors son deguts al senyors Casals, Moragas y Agrassot, y's titulan *Ciociara, Cafè àrabe y Lo bateig*.

Paisatges y Marinas.—Aquí si que ab dues agrupacions acabarém, ja que no compreném (encara que n' hi haja) cap marinista ni paisatjista que pinta de casa estant. Si dels que citém n' hi ha algún, pitjor per ell. Per tan direm, paissatges fills de la impressió directe de la naturalesa, y la conservan integra, verge; los d' en Vayreda, (Joaquim), d' en Roig y Soler, d' en Galvvey, d' en Sanchez Perrier, d' en Vancells, d' en Soler de las Casas y d' en Domenje. Marinas, idem., las d' en Rico, d' en Baixas; d' en Riu y d' en Senet.

Paissatges fills d' una impressió de la naturalesa modificada, (millorantla ó pitjorantla, que de tot hi hâ), segons lo sentiment y manera de fer de l'autor. Los de l' Urgell, de l' Armet, d' en Masriera (Joseph), d' en Texidor, d' en Fabrés y d' en Garcia Rodriguez. Marinas, idem., las d' en Meifren y d' en Manzanet.

Pastels y Ayguadas.—Escassa representació tenen aquestes especialitats de la pintura en nostra Exposició. Per sort n' hi ha algunes que fan de bon veurer. Las dues ayguadas y l' pastel del plorat artista Casto Plasencia, acusan un temperament. Y tan caracterisat com lo tenia! Després las ayguadas mes importants, son *Vermant*, d' en Planella Rodriguez, de tons calents ab una figureta molt expressiva; dues d' en Giménez Aranda, que 'ns agradan mes que 'ls seus quadros, ja citats, y alguna de las varias que exposa en Roca; y de pastels lo d' en Pando, ben dibuxat y ab fragments delicadament modelats y colorits. Aquí acabém las citas de la secció Espanyola de pinturas.

J. C. y R.

(Acabarà).

MOVIMENT REGIONALISTA

A Sabadell.

Lo dissapte de l' altra setmana cap al tart, sortí de Barcelona envers Sabadell, una nombrosa representació del catalanisme d' aquesta capital, acompañant al il·lustre regionalista navarro, que gojosa Catalunya hostatjà, don Artur Campiόn. De entre 'ls accompanyants recordém als senyors Permanyer, Tobella, Freixa, Durán, Flós, Ribera, Valls y Pallerola, Brossa, Viñal, Salvat, Fonolleda y Verdaguer Callis.

Trasladats al magnífich saló de sessions de Casa la Ciutat, se comensà la vetllada ab que 'l valent Centre Catalá sabadellench celebrava 'l quart aniversari de la seva inauguració. Després de llegida la Memoria de Secretari, pel senyor Diumaró, lo President del Centre, l' il·lustre y coratjós Pau Colomer, jlegí un discurs notable de debó, del que segurament ne donarém més tart extensa noticia. No cal dir que fou aplaudidíssim. Després llegiren poesías los senyors Brossá, Modest Durán, Got y Anguera, Satvat, Capmany... y alguns més que sentim no recordar. Totas elles foren molt aplaudides per la escullida concurrencia, particularment la de don Angel Guimerá, que vá llegar en Capmany, y que esperam veurer publicada.

Lo senyor Verdaguer y Callis, en representació de la «Lliga de Catalunya», del «Centre Escolar Catalanista» y del «Foment Catalanista», felicità al Centre Catalá de Sabadell, per haver entrat tant garbosament en l' any quart de la seva existència, dedicant alguns períodes a recomanar la propaganda de nostres patriòtiques aspiracions, puix l' espectacle del mon polítich nos convens de que la mà de la Providència, guidadora de la Historia, empeny nostra causa cap á la victoria.

Don Artur Campiόn, a qui havien dirigit frases de salutació y de justificadíssim elogi [quants usaren de la paraula, s' aixecà, essent saludat ab un llarch y calorós aplauso, y [comensà demanant mercé, puix no pogueren esser comprés en llengua basca, se veyá obligat a parlar en castellà. Després ab sa paraula sobria, ab son frassejar nerviós y clarissim, ab son accent resolt y mitx conmogut, dirigí als catalanistes de Sabadell una sèrie de consideracions encoratradoras de son patriotisme, mostrantlos ab clar entendiment las vías seguras que ha de seguir lo regionalisme, y acabant per saludar en la persona de'n Verdaguer, al element jove dels regionalistes de Catalunya, feu, ab paraula eloqüentíssima, vots per la eterna concordia y amistat vera de Navarra ab Catalunya. Los aplausos que á cada periodo d' aquest discurs renovavan en lo saló, esclataren llarchs y plens d' afecte al acabarse.

Lo senyor Manau, llegí un hermós discurs de gràcies, molt aplaudit, y lo President donà per acabada la festa, diuent tots los cors, ja que no la llengua, [per molts anys, Centre Catalá de Sabadell, estol de patriòticas, baluart del Catalanisme, gran esperança avuy y demà gran força de la Catalunya restaurada!

Lendemà, reunits una cinquantena de catalanistes, acompañant al senyor Campiόn, nos trasladarem á la bonica ermita de la Mare de Deu de la Salut, ahont després de saludar á la miraculosa Verge, y d' esplatar la vista pels amples y bellíssims entornos, y especialment admirant la conmovedora silueta dels marrubiosos pichs del Montserrat, nos assentarem á taula, essentnos servit un bon dinar, més excellent per las alegrías expansions dels estimats companys entre 'ls que 'ns trobaven. Com forma la més escayenta y agradosa d' aquesta comunicació comensà ab la *champagne* la xerradissa. Que fou molt animada y no poch substancials, parlant don Joan Permanyer, en Tobella, en Pau Colomer, en Diumaró, en Capmany, en Modest Duran, en Verdaguer, en Llobet, y finalment en Campiόn, qui llegí en la llengua del original, lo famós

himne Guernika-co-Arbola, que tots los presents oiren de peu dret.

Després baixarem fins à Sabadell, y 'ns despedirem dels estimats amichs y companys de causa que allí tenim.

En obsequi del Sr. Campión.

Com estava anunciat, lo passat dimecres al vespre s' celebrá en lo saló de ca 'n Justin, un banquet en honor del ilustre escriptor y regionalista navarro don Artur Campión.

La sala dava bo de veurer, puix s' hi eran reunits un centenar de comensals, figurant hi lluhida representació del catalanisme literari y polítich.

A la dreta y á la esquerra del Sr. Campión, s' assentaren respectivament lo President del Consistori dels Jochs Florals don Joan Permanyer, lo Vice-President de la «Lliga de Catalunya» don Joseph M. Valls y Vicens, lo President de *La Unió Catalanista*, don Lluís Domenech, lo Secretari dels Jochs Florals senyor Verdaguer, y l Secretari de la «Lliga de Catalunya» senyor Valls y Pallerola.

Ademés hi havia representacions de la prempsa catalanista, del «Centre Escolar Catalanista», del «Foment Catalanista», del «Centre Català» de Sabadell, del «Centre Català» Vilafranquí, de la «Lliga Regional» de Manresa, y no recordém de quinas altres agrupacions.

Entre las moltas personas distingidas, nos adonárem dels senyor Guimerá, Vilanova, Ixart, Pella y Forgas, Torres y Reyetó, Aulestia, Picó y Campamar, Matheu, Puig Samper, Arañó, etc.

Al ser als postres, comensaren los brindis. Lo senyor Puig y Cadafalch, en nom del jovent catalanista, dirigi un expressiu saludo al capdill del regionalisme á Navarra. Un dels representants del «Centre» de Vilafranca, doná lectura á una calurosa y patriótica poesía. Lo senyor Soler de las Casas, llegí una magnífica alegoría del estat de Catalunya. Lo senyor Vilanova, nos feu assaborir l' hormós acabament d' un de sos millors quèntos. Lo senyor Blanch, llegí, com ell sap ferho, una poesia de don Angel Guimerá. Y lo senyor Valls y Vicens, en representació de la «Lliga de Catalunya», dirigi oportunas frases de salutació y afecte al senyor Campión. Lo senyor Permanyer, feu una curta pero contundent apologia del regionalisme.

Lo senyor Valls y Pallerola, llegí algunas comunicacions rebudas, que oí ab aplauso tota la concurrencia. Lo senyor Capmany que ab en Modest Durán y en Colomer, portava la representació dels catalanistas de Sabadell, s' associá, com abans ho havia fet lo senyor Colomer, al obsequi que 'ls catalanistas dedicavan al senyor Campión.

Brindis del Sr. Ixart.

Lo senyor Ixart, digué, en substancia, que en nom dels literats catalans saludava al Sr. Campión, un dels escriptors mes notables d' Espanya, en quinas obras resplandía la senzillés y l' color que adorna als amants de l' imperi de la naturalesa en la concepció y producció de las obras de la bella literatura. Feu vots perque la vinguda del senyor Campión á Catalunya sia

motiu de constant relació entre las lletres catalanas y las euskaras, excitant, al efecte, als directors de periódics allá presents, á donar coneixement de quant á la literatura de las Provincias Bascongadas y de Navarra afecte.

Brindis del Sr. Campión.

Al aixecarse l' ilustre y estimat escriptor regionalista, la concurrencia s' posá dreta també, saludantlo ab un llarch y nutrit picament de mans.

Y en llengua castellana, que parla ab rara correcció, nos feu un discurs sobri de galas, enérgich d' estil y atapahit d' ensenyansas. D' ell ne parlém en altre lloc del present número. (1) Aquí sols hem de dir que cada párrafo era coronat per una salva d' aplausos que demostravan la fruició ab que tots escoltavam axís las bellesas de forma, com la hermosura dels conceptes, tan adequats als sentiments que als catalanistas anima, que no hi ha ni la més petita divergencia.

Al acabarse 'ls aplausos que esclataren al fi del discurs del Sr. Campión, se disolgué la reunió, que vá ser en grau extraordinari agradable y profitosa. Son recort no s' esborràrà fàcilment en quants tingurem la satisfacció de trobarmoshi.

Conferencia del Sr. Campión.

Divendres á la nit s' ompliren los salons de la «Lliga de Catalunya» de nombrosa concurrencia, en que figuraven distingidas representacions de la literatura, de la ciencia y de la Banca de Barcelona, que hi acudiren per oír las ensenyansas del senyor Campión, qui, en lo breu temps de trobarse entre nosaltres s' ha rodejat de las simpatías y admiració dels que comprenen y estiman lo verdader talent y l' amor de debó á la propia terra.

Al començ de la sessió l' ilustre escriptor navarro anunciá que un altre dia (probablement dimars ó dimecres), donará en la mateixa «Lliga de Catalunya» una segona conferencia, parlant sobre l' regionalisme de Navarra y donant á conèixer un poeta basch. Y afegí que com á preàmbul d' aquesta segona conferencia, creya oportú llegir uns fragments d' una obra que te en preparació y bastant avansada, que dividida en tres volums, portará l' títol de *El Génio de Navarra*.

Los fragments escollits per la lectura, tractan de la raça euska un, y l' altre descriu lo retrato moral del poble de Navarra.

La necessitat del tiratje, 'ns priva d' explicar extensament las ideas del senyor Campión en aquesta tant important materia. Solament podém dir que l' amor á la patria navarra, hi es tant ardent, la erudió tant pasmosa, las observacions tan justas, y l' estil tant nervut y grandiloquient, que 's pot assegurar per lo conèixer dels esmentats troços que la nova obra del senyor Campión aumentarà de molt la anomenada del eminent escriptor y propagandista del regionalisme.

Diu *Lo Setmanari Català*, de Manresa:

«Atenent al creixent favor que l' públich ha vingut

(1) L' article á que 'ns referim ha hagut de retirarse á darrera hora per excés d' original. En lo vinent número se publicarà ajudant Deu.

dispensant al *SEMANARI CATALÀ*, tenim en projecte varijs reformas que no dubtem serán ben rebudas pels senyors suscriptors, y que, si aquests corresponen, com esperém, als esfors que hi posém de la nostra part, anirém realisant sens aumentar los preus de suscripció.

En lo número proxim comensarém augmentant lo periódich de quatre páginas de lectura.»

La Provenza ha perdut un d' aquets días al gran patriarca del seu Renaixement literari, lo poeta Roumanille. *LA VEU DE CATALUNYA*, tramat á la seva familia y al escriptor de Provenza la expressió del dolor ab que aquí s' ha sapigut la crudel nova, y en son proxim número parlará dels mérits y significació del malaguanyat felibre que al cel sia.

També hem sapigut ab gran pena que nostre amich l' eminent historiador de nostre don Jaume, lo Baró de Tourtoulon, ha tingut la desgracia de perdre una filla. Deu li dó un bon consol.

A Marsella ha comensat á publicarse un nou periódich provenzal, titolat *La Sartan*, que sortirà cada dissapte.

Ab molta concurrencia celebrá l' dimecres lo «Centre Excursionista de Catalunya» una vetllada en obsequi als poetas y escriptors premiats en los Jochs Florals d' aquest any. Obri la Festa lo Vicepresident don Arthur Pedrals y Moliné, pronunciant un correcte discurs alusiu á la festa. Després se llegiren algunas de las composicions premiadas, essent molt aplaudidas, al igual que lo discurs de gracies.

Lo senyor don Jaume Armengou y Manso, encarregat de portar lo pendó principal en la processó de *Corpus* que l' dijous vā celebrarse á Manresa, tingué l' bon pensament de redactar en nostra llengua, las tarjetas de convit.

A Praga s' ha inaugurat la Academia de ciencias. Ha presidit la funció l' Arxiduch Carles Lluis, pronunciant un discurs en la llengua böhemia. Ha manifestat ab entusiastas frases la confiança de que la Academia sabrá fomentar la literatura nacional, respondent axis al desitx del Emperador.

Diu *La Patria Gallega*, que en las darreras eleccions d' Ajuntament celebradas á Santiago, ha sortit regidor lo senyor Tarrio García, que lluytá ab bandera desplegada de regionalista. També hauria sortit altre regionalista, D. Salvador Cabeza, á havverse pogut proclamar la seva candidatura. Sia la enhorabona.

Lo mateix periódich anuncia la ceremonia que ha d' havense realisat un d' aquets días, de la traslació dels restos de la poetisa Na Rosalia de Castro.

Ne parlarém com es degut, en lo nombre proxim.

Brillantissima fou la vetllada que l' *Foment Catalanista*, celebrá l' passat diumenje. Se llegiren per varis

socios del *Foment* escullidas composicions literarias, y ademés la senyoreta Fresal y l' senyor Gonzalez, deixables del professor de cant, senyor Bruno, lluhiren axis las propias facultats, realment notables, com la excellent escola y bena direcció del mestre.

Diu *Lo Catalanista*, de Sabadell:

«En la Associació de Catòlichs d' aquesta ciutat, s' ha constituit desde l' passat dilluns una Secció Catalanista qual objecte, segons se 'ns assegura, es dedicarse á la propaganda del Catalanisme, organisant Vetllades, Conferencies, Escoles d' escriptura é història catalana y tot quan puga contribuir á despertar lo desitj de reivindicació que han de sentir tots los bons fills de Catalunya.

Forman la Junta ó Consell de la esmentada Secció los senyors següents: don Pau M.º Llobet, President; don Pere Martí y Peydro, Vis-president; don Gayetà Masllovet, Tesorer; don Enrich Miralles, Bibliotecari; don Ramón Ramonacho y don Esteve Serra y Ustell, Vocals; y don Enrich Casellas, Secretari.

Entre l'ls primers acorts presos per dita Secció figuren la celebració de la Vetllada Inaugural en lo mes de Juliol, y un Certámen Literari públich pera un dels dias de la festa major.

No cal dir ab quant gust consigném aquestas notícias que venen á confirmar més lo desvetllament de la nostra rassa, felicitant de pas als iniciadors de la Secció Catalanista avans esmentada, puix plátinos en gran manera que en totes parts y en tots los elements creixi y s' arrelí la llevor de la causa catalanista.»

A Manresa ha comensat á publicarse un periódich humorístich catalá. *La Lluna*.

CORREU NACIONAL

Las qüestions políticas han quedat en la passada setmana supeditadas en interés á las económicas. La discussió haguda en lo Congrés de Diputats sobre la prorroga del privilegi del Banc d' Espanya, facultantlo pera una ampliació d' emissió de bitllets á canvi del prestam de 150 milions de pessetas al govern, reintegrables dintre l' termini 30 y sense interés de cap mena, ha preocupat á tot lo pays. Y s' ha vist en las Corts lo que pocas vegadas al discutirse qüestions económicas, hi hagut animació. Bo, si en tal brega los que hi han pres part haguessen deixat en banda son apassionament polítich; més desgraciadament en gran part no ha sigut pas axis; á molts los ha mogut més que las ventatjas ó ruinas que podian ocasionar al pays lo bescantat projecte, lo medi que oferia de fer la oposició. Los polítichs, si no tots, molts, no tenen conciencia ni escrúpuls y de tot ne treuen such.

No negarem que en la tal discussió hi han intervingut individus ben intencionats d' una banda y altra, demostrant preocuparse dels probables resultats que donará l' assumpto, y que s' han dit veritats de bullo, més que haurá sigut inutilment. Al lamentarse del mal estat del tressor públich que cada dia empitjora per afegirshi lo déficit de cada presupost s' ha preconisat la necessitat de fer economías, ab una nivellació real y ben entesa, únic remey salvador. Si tothom la reconex aquesta necessitat, més á satisferla no s'

hi atreveix ningú. Les economías son com les armes d' en Roldán: Estan penjades del arbre dels projectes: tothom ne parla y se las mira, pero passa de llarch.

Després de diverses sentades tingudes entre 'ls ministres y membres directius del Banc d'Espanya, sembla que s' ha arribat á fórmula de la realisació que s' estava buscant. Consisteix en limitar la emissió de bitllets del Banc d'Espanya fins á 1500 milions de pessetas, establint las necessàries garantías en reserves metàl·licas y mantenint la pròrroga del privilegi baix lo anticipo dels 1500 milions. Respecte á las reserves metàl·licas, s' estableix pels 750 milions, á que alcancará la ampliació de emissió lo 75 per cent de garantia; y d' aquesta cantitat, las dos tercera parts en or, y en plata, la restant.

No som prou competents en matèries econòmiques; axís, dexém que cada lector se fassí los comentaris segons son criteri y á son gust.

Per lo demés, los restants assumptos de la setmana, han mogut poch la general atenció. La Comissió de actes graves, ha declarat la nulitat de las eleccions de Diputats á Corts per las Aforas de Barcelona, y segons sembla, també serán anul·lades las que s' efectuaren á Vich. Per tant, tornarem á presenciar lo moralizador espectacle d' unes noves eleccions.

A la hora qu' escribím axó, tenim pocas notícies de la solemnitat que ha tingut lloch á Galicia ab la traslació de las venerables cendres de la il·lustre poetisa gallega donya Rosalía Castro de Murguía. Sabém, no obstant, que ha sigut un acte importantíssim y altament encoratjador. En altre lloch d' aquet número, podrém darne segurament notícies més detalladas.—X. B.

DIETARI DEL PRINCIPAT

Després de las xafagors improprias de la primera quinzena d' aquet mes, hem tingut aquests días un temps revolt de plujas y vents huracanats, produint cambis soptats de temperatura que si espatllan als cossos, no son menos perjudicials á las cullitas, sobre tot quan acompañats de pedregades han atropellat los camps y vinyas de varis punts de Catalunya y especialment dels termes de Sabadell y Tarrasa.

•••

Aquesta setmana han ocupat lloch preferent en la sala de can Parés, quadros y estudis bon xich importants dels senyors Pinós, Cusachs y O'Neill, pintor mallorquí, y un busto-retrato en terra cuya, de molta semblansa y modelat franch y vigorós original del esculptor senyor Tassó.

Ahir la sala quedá ocupada per la «Tombola Fontova», en la que treurán sort tots los números de que consta. Entre 'ls premis n' hi ha de valor, intrínsec y artístich, cedits al objecte per varias autoritats, corporacions, escriptors y artistas; industrials y capitalistes.

•••

Ab assistencia del llm. senyor Bisbe de la diòcesis, s' inaugurarà lo passat diumenge á Vilanova y Geltrú, la fatxada y campanar de la iglesia parroquial de Santa Maria del Mar. Ab aquest motiu hi hagué festas y gran animació en lo poblat barri de marina ahont se troba enclavada la citada iglesia.

Las obras s' han fet baix la direcció del arquitecte municipal d' aquella vila senyor don Bonaventura

Pollés y Vivo y las quatre campanas que s' han de penjar en lo campanar, las ha fosas don Bonaventura Pallús.

Are l' Ajuntament tracta de completar la millora, posanthi un rellotge públich que satisfarà las necessitats d' aquells vehíns.

•••

La casa constructora dels senyors Planas, Flaquer y companyía de Girona, ha firmat un contracte per iluminar elèctricament la ciutat de Tanger, (Marruecos).

•••

Com son molts los barcelonins y forasters aficionats á esbarjirse fent excursions á las montanyas veïnades, s' estableix aviat un servei de cotxes desde Sarrià al cim del Tibidabo passant per Vallvidrera.

•••

Hi ha lo projecte de montar un viver d' ostrars en lo trós de platja existent entre l' Besós y Badalona.

•••

Una persona devota ha regalat al Monestir de Montserrat, una riquissima custodia de plata daurada, d' istil romàntich, que devia estrenarse lo passat dijous, festa del Corpus.

•••

La gran solemnitat del Corpus va celebrarse lo passat dijous en nostra capital ab tota la animació que la caracterisa. Los gegants, trampas, balls de bastons, y l' ou com balla, feren las delícies de la maynada y los oficis de la Seu y la processó, las delícies de la gent gran qu' estima y respecta las costums y festas tradicionals de nostra terra. Las tropas feren cordó tot lo curs.

Dita processó fou lluhida com pochs anys, y en ella hi vegem ab gust més representacions y banderas dels antichs gremis, de las acostumadas.

Dintre la vuytada farán processó la parroquia de Santa Maria del Mar, avuy; la de Sant Miquel de la Barceloneta y la Casa de Caritat.

•••

Lo Rvnt. P. Joaquim Corominas, Rector de las Escoles Pías de Sabadell, se troba molt millorat de la grave malaltia que feu temer per sa vida. Nos alegrém de la bona nova y del complert restabliment del zelós Escolapi y bon patrici català.

•••

A Mataró persisteix la huelga dels obrers pastissers. No haventhi avinensa ab los amos, aquells han decidit fer pa pel seu compte, comprometentse molts obrers d' altres oficis á comprásel.

També á Torelló fan huelga 'ls pastissers y alguns teixidors. Y á Vich com aquí á Barcelona molts mestres de casas.

•••

Diumenge á la tarda s' celebrá á Manresa un meeting obrer, en que feren us de la paraula quatre oradoras. Y conteu si n' degueren dir de crespas, que en eixos temps de verdadera llicència, s' hagué de disoldre la reunió.

•••

Lo tenor català senyor Viñas, ha estat gravement malalt á Milán.

•••

Diu Lo Setmanari Català, de Manresa:
«Segons tenim entés, en lo dia 7 del próxim se cele-

brará ab la mateixa solemnitat dels anys passats la festa religiosa conmemorativa de la jornada del Bruch, predicant en ella nostre compatrici y eloquent orador doctor don Pau Firmat.»

Diuhen de Organyá que en la carretera que sortint de Artesa y passant per Oliana, deu terminar en la Seu d' Urgell, hi travallan actualment tres cents homes en la secció dels Espluvins á Organyá arrivant la esplanació actualment al Coll de Nargó.

Hem rebut un resum del Prospecte, publicat en anglés, del Botleti de suscripció d' accions y obligacions de la societat anònima del ferrocarril econòmic de Olot á Gerona, que s' constitueix ab un capital de 7.000,000 nominals.

A Barcelona està oberta la suscripció á casa dels senyors Garriga, Nogués y Sobrino, Avinyó, 18.

Las condicions pera l' pago del import de las accions ú obligacions suscritas, segons prospecte que tenim á la vista, son per las accions.

Se pagará al suscriurers. . . 1 L. al canvi de 26 ptas.

» á la adjudicació. 2 L. » de 52 »

y lo restant en dividends que no excedirán de 52 pesetas cadaú de dos en dos mesos hasta cubrir l' import total.

Pera las obligacions

Se pagará al suscriurers.	26 ptas.
» á la adjudicació.	52 »
» un mes després.	52 »
» quatre mesos després.	52 »
» set " "	39 »
» deu " "	39 »

TOTAL. 260 ptas.

Advertint que l's suscriptors que deixin de pagar algun dividendo passiu perdrán lo dret á la devolució dels que hajan satisfet anteriorment.

CRÓNICA RELIGIOSA

Tots los periódichs del mon segueixen ocupantse de la Encíclica *Rerum Novarum* que tan ampliament tracta la qüestió social. Los órguens mes caracterisats de totes las nacions ne fan grans elogis y admirant la sabiduria de Lleó XIII. Sols los periódichs declaradament sectaris, y en particular los italians com la *Capitale* y altres, irritats per eix nou triomfo del Pontificat Romà, s' esforsan en rebaxarne la importancia, y lo que fan es posar de relleu la ràbia de la masoneria per la influencia moral, que cada dia es major, del Papat, que l's sectaris havien cregut eclipsar y anular ab la ocupació de Roma.

Difícil seria, y no tenim per açó prou espay, extractar los judicis y opinions de la prempsa católica ab motiu de la Encíclica, pero no volém passar per alt unes frases de la *Germania*, órguen dels catòlichs d' Alemanya.

Diu que la Encíclica «es un far per tots los catòlichs, un encoratjament y un consol per continuar y coronar l' obra comensada. Collocat, diu, en las alturas del

Vaticà, era lo papa Lleó XIII, lo mes apte pera abarcar tota la extensió de tan grandios assumpto.»

Per medi dels Nuncis, lo Sant Pare ha enviat á tots los Soberans y quefes d' Estat un exemplar ricament enquadernat de la Encíclica, com igualment á tots los primers ministres, als principals economistas y homens polítichs.

S' assegura que al exemplar acompaña una carta autógrafa per los quefes d' Estat dels payssos mes industrials.

Havent sigut nombrat Gran Mestre de las Lògias masòniques de Prussia lo coronel Zolner, l' *Emperador l' ha fet expulsar del exèrcit.*

Notícies de San Petersburg, donan per cosa certa la conversió al catolicisme de la gran duquesa Maria Paulowna, muller del Gran duch Uladimir, germà del Czar.

A la basílica de Sant Pau de Roma, s' ha estrenat un nou orgue elèctrich.

Lo Papa ha rebut en audiencia particular al Capità Jacques, enviat per la societat antiesclavista al Africa, per anar á portar auxilis al capitá Joubert, que s' ha internat molt per la part del Tanganika.

Per las novas estacions fundadas per exos esploradors, lo Cardenal Lavigèrie hi enviarà 22 missioners.

Lo Papa s' ha interessat vivament per la empresa y ha dat sa benedicció al valeros capitá Jacques.

A Roma s' ha fundat una Societat per perseguir la pornografia valentse de tots los medis legals, á fi d' evitar exa propaganda del mal per medi de la ploma y del llapis que tot ho infecta y fa temer per la generació vinent.

Haventse quexat un diputat radical del augment dels instituts religiosos á Italia y denunciat un seqüestro de una noya, contestà l' ministre Nicotera que no hi havia tal noya seqüestrada y que si l's convents se multiplicavan, lo govern no hi podia fer res, puix lo volerho impedir, seria atacar gravement la llibertat individual.

Tenim les millors notícies respecte á la peregrinació á Montserrat iniciada pel senyor Bisbe de Vich per la celebració del Centenar de Sant Lluís Gonzaga. Las Congregacions de Lluisos de tot lo Principat, hi tindrán numerosa representació.

Mossen Verdaguer ha compost un Hymne dedicat al angélich Patró de la joventut.

A mes de celebrarse enguany lo tercer Centenar de la mort de Sant Lluís, també s' escau de ser lo quart Centenar del naxement de Sant Ignasi de Loyola.

Los jesuitas de Manresa van á publicar, ab esta oportunitat, un curiós Album que contindrà vistes en fototipia dels llochs y objectes que recordan la llarga estada del insigne cavaller vascongat en la ciutat de Manresa.